

ELSÄKERHETSVERKET

TRYGG OCH STÖRNINGSFRI EL

ELSÄKERHETSVERKET

ELSÄKERHETSVERKET

TEMATISK TILLSYN
BERGTÄKTER 2023

...VARFÖR DÅ?

Elsäkerhetsverket

- tillhör Klimat- och näringslivsdepartementets ansvarsområde
- huvudkontor i Kristinehamn sedan 2007
- regionkontor i Umeå, Stockholm, Kristinehamn och Hässleholm
- Ca 55 medarbetare

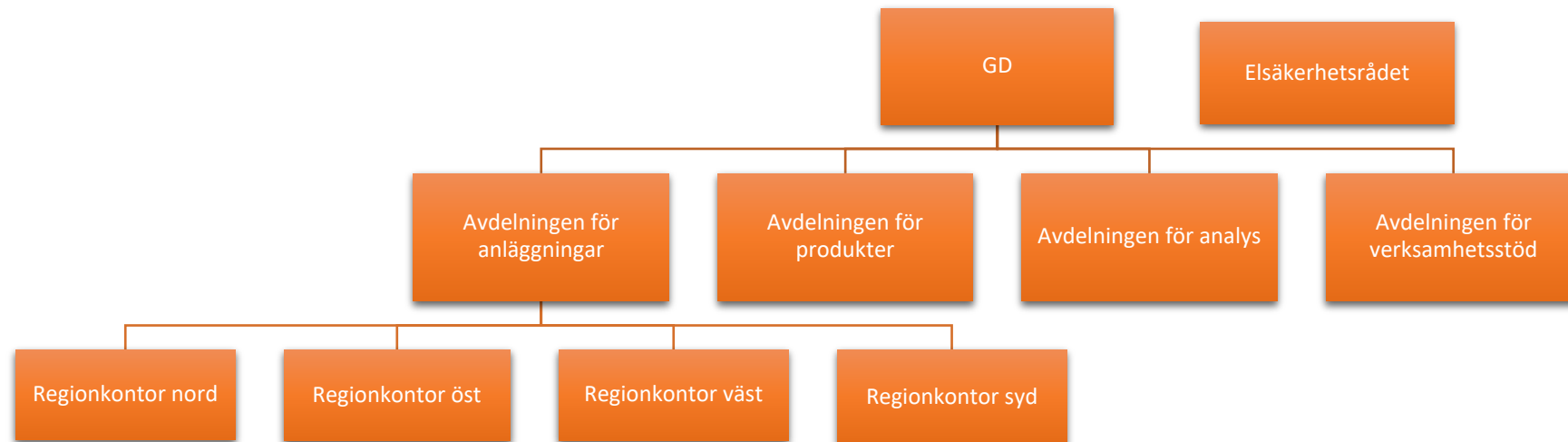

Kärnverksamhet

- ger ut föreskrifter
- utövar tillsyn och marknadskontroll
- handlägger ärenden och utfärdar auktorisation som elinstallatör
- för register över elinstallationsföretag och tillhandahåller e-tjänsterna [Kollaelföretaget.se](https://kollaelforetaget.se) och [Kopplasäkert.se](https://kopplasakert.se)
- deltar i nationellt och internationellt standardiseringsarbete
- information till bransch och allmänhet
- handlägger elolyckor
- samverkar med myndigheter och organisationer.

Vår organisation

TEMATISK TILLSYN BERGTÄKTER...VARFÖR ?

- Tematisk = Med visst tema och av viss anledning
- Vid ett tematiskt tillsynsprojekt under 2015 besökte myndigheten 60 st bergtäkter runt om i landet.
- Fokus var att i första hand få en bild av statusen på de elanläggningar och elektriska utrustningar som fanns i stationära och flyttbara bergkrossanläggningar samt få en bild av hur anläggningarnas innehavare hanterade elsäkerhetsfrågorna.

- **Resultatet var nedslående**, vid närmare 90 % av tillsynsbesöken förekom mer eller mindre allvarliga brister i fasta och mobila elanläggningar, något som framför allt visade på **brister i den fortlöpande kontrollen** av dessa.

- En vanligt förekommande brist var den stora förekomsten av damm och gruspartiklar i elcentraler och apparatskåp. Något som kan påverka funktionen på de olika apparater och säkringar som återfinns där.
- Dessa skåp hade ursprungligen höga skyddsklasser men av olika skäl var de inte längre täta; Dörrar och luckor var öppna alternativt saknade skåpen kabelflänsar och andra ledningsinföringar som ska förhindra damminträngning.
- Underdimensionerade och skadade kablar, översäkring, jordfelsbrytare som inte löste ut, brända anslutningar/varmgång samt ofullständig eller saknad dokumentation var andra brister som förekom i besvärande omfattning.

- Att Elsäkerhetsverket även hade genomfört ett motsvarande tillsynsprojekt i Norrland 1995/1996 med liknande resultat gav den samlade slutsatsen att en uppföljning behöver göras och att bransch-organisationen SBMI behöver informeras för att medverka vid informationsspridning om det för branschen mindre smickrande utfallet.
- Det sistnämnda gjordes och följdes även upp med en intervju i tidningen Stenkoll.
- Uppföljande tillsynsprojekt har av olika anledningar skjutits fram tills NU då vi äntligen får chansen att träffa bergtäktsbranschen igen.

Bilder från tillsyn Bergtäkter 2015

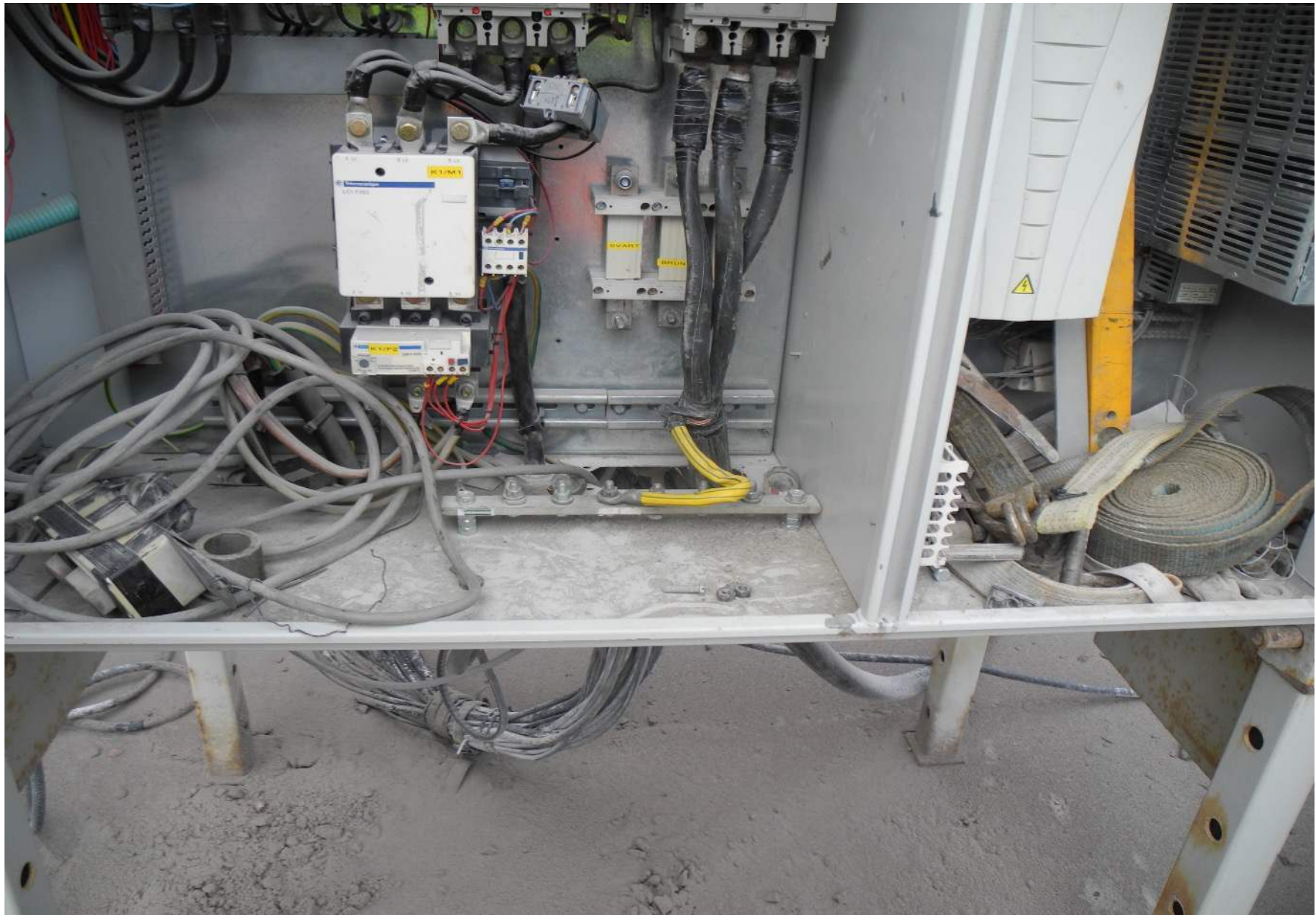

TEMATISK TILLSYN 2023

- Genomförs under hösten 2023
- Fysiska besök
 - Inledande samtal
 - Okulär kontroll
 - Avslutande/återkopplande samtal
- Uppföljande återkoppling till innehavaren
- Antal planerade tillsynsbesök = 30 st

Syfte

- Syftet med projektet är att få uppfattning om innehavarens/företagets elsäkerhetsmässiga status genom att
 - -Genomföra visuell inspektion av anläggningen enligt upprättad checklista
 - -Undersöka på vilket sätt innehavaren kontrollerar starkströmsanläggningens allmänna status
 - -Kontrollera om innehavaren har dokumenterade rutiner för fortlöpande kontroll av sina elanläggningar och elektriska utrustningar enligt 6§ **ELSÄK-FS 2022:3**
 - **OBS! Ny föreskrift med tydliga krav med koppling till ALLA innehavare! Mer info följer.**

Syfte (forts)

- -Kontrollera status avseende märkning och dokumentation gällande motordrifter, kraftförsörjning, generatoranläggningar och jordtag
- -Kontrollera hur innehavaren säkerställer att den som arbetar på dennes starkströmsanläggningar har de kunskaper och färdigheter att betryggande säkerhet ges mot personskada och sakskada.
- -I de fall innehavaren även utför elinstallationsarbete med egen personal, kontrollera företagets egenkontrollprogram enligt elsäkerhetslagen (2016:732)

ELSÄK-FS 2022:3

Rutiner för fortlöpande kontroll

- **6 § Innehavaren ska fastställa rutiner för den fortlöpande kontrollen.**
- Rutinerna ska grunda sig på en riskbedömning som tagit hänsyn till starkströmsanläggningens och den elektriska utrustningens utförande, ålder, omgivande miljö och användning.
- **Rutinerna ska dokumenteras.**
- Kravet på dokumenterade rutiner gäller inte för anläggningar som till sin typ vanligen är avsedda för enskilt ändamål.
- Om anläggningen används även i näringsverksamhet är den huvudsakliga användningen avgörande för om rutinerna ska dokumenteras.

Vilka berörs?

Projektet avser endast bergtäkter

- som omfattas av miljöbalkens 9 kap.
- som årligen levererar >50 000 ton enligt uppgifter från SGU

Vad kommer vi att titta på?

Projektet har följande avgränsningar:

- Kross-, siktnings- och sorteringsmaskiner inkl. tråg och fickor
- Transportörer
- Generator anläggningar (**ej** reservkraft) och dess jordtag
- Anslutningspunkt till distributionsnät
- Övrigt kablage och fördelningscentraler
- Vågstation (våg, byggnad, belysning)
- Personalutrymmen (kontor, personalvård, fika/mat)

- Mer info om vårt Tematiska tillsynsprojekt Bergtäkter kan lämnas av projektledaren Peter Tunell eller av undertecknad som är projektbeställare.

Peter Tunell

Tel 010-168 05 65

peter.tunell@elsakerhetsverket.se

Tomas Åberg

Tel 010-168 05 64

tomas.aberg@elsakerhetsverket.se